



**DYREKTOR  
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ  
W POZNANIU**

Poznań, dnia 08 października 2019

3001-IWW1.0921.40.2018.6  
UNP 3001-19-097559

Egzemplarz nr 1

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE**

Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092 ze zm.).

**Nazwa i adres kontrolowanego urzędu**

**Pierwszy Urząd Skarbowy w Poznaniu  
ul. Dolna Wilda 80 A  
61-501 Poznań**

**Naczelnik kontrolowanego urzędu**

Pan Marcin Czaiński.

**Imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli**

Upoważnienie nr 44/2018 z dnia 16 listopada 2018 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

Upoważnienie nr 52/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

**Wpis do książki kontroli**

Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 3/2018.

**Koordinator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe**

Elżbieta Holewińska – główny ekspert skarbowy.

<b>Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe</b>	
1.	Elżbieta Holewińska – główny ekspert skarbowy,
2.	Magdalena Stejbach – główny ekspert skarbowy,
3.	Julia Rzepkowska-Szopny – główny ekspert skarbowy.
<b>Data rozpoczęcia czynności kontrolnych</b>	19 listopada 2018 r.
<b>Data zakończenia czynności kontrolnych</b>	31 stycznia 2019 r.
<b>Tryb kontroli</b>	
Zwykły.	
<b>Zakres kontroli</b>	
<b>Przedmiot kontroli</b>	Wykorzystanie plików JPK oraz narzędzi informatycznych (ACL, Weryfikator, WRO-System) w czynnościach sprawdzających i kontrolach podatkowych oraz ewidencjonowania ich wyników w systemach informatycznych.
<b>Okres objęty kontrolą</b>	Od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli.
<b>Ocena skontrolowanej działalności</b>	
<p>Pozytywna pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.</p> <p>Ocena została oparta na podstawie ocen cząstkowych dotyczących poszczególnych zagadnień objętych tematem kontroli. Oceny dokonano na podstawie próby objętej badaniem, w oparciu o przedłożone dokumenty źródłowe oraz dane szczegółowe, wynikające z systemów informatycznych z uwzględnieniem udzielonych wyjaśnień oraz przeprowadzonych oględzin urządzenia mobilnego.</p> <p>Pozytywnie ocenia się działania Urzędu, kierowanego przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu, w zakresie aktywnego wykorzystywania WRO-System i JPK_Lunetka, w tym plików JPK_VAT składanych obligacyjnie przez podatnika, zarówno w toku czynności sprawdzających, jak i kontroli podatkowych. Intensyfikacji wymaga wykorzystanie plików JPK przekazywanych na żądanie Organu.</p> <p>Terminowo, poza pojedynczymi przypadkami, podejmowano czynności sprawdzające w zakresie weryfikacji niezgodności z raportów JPK oraz analizy złożonych w ich wyniku korekt JPK_VAT i deklaracji VAT. Poza pojedynczymi przypadkami, terminowo i prawidłowo</p>	



podejmowano także kolejne czynności służbowe, w przypadku braku reakcji podatnika na pierwsze wezwanie.

Stwierdzając prawdopodobieństwo nieprawidłowości w rozliczeniach weryfikowanego podatnika sporządzano „Kartę do kontroli”, ze wskazaniem danych z JPK\_VAT kontrahentów.

Terminowo Organ podejmował niezbędne działania zmierzające do zbadania zasadności zadeklarowanego przez podatnika zwrotu podatku VAT, w tym dokonywał pogłębionej analizy, przeprowadzając dodatkowe czynności sprawdzające z udziałem podatnika. W zwrotach 25 dniowych nie skorzystano z możliwości pobrania JPK\_WB. Z przeprowadzonych czynności zostały sporządzone protokoły, stosownie do art. 172 i 272 ustawy Ordynacja podatkowa. Wezwania pisemne do podatnika zawierały prawidłowe podstawy prawne i pouczenie z ustawy karnej skarbowej. W zbadanych sprawach fakt wykorzystania plików JPK składanego obligatoryjnie i na żądanie Organu odzwierciedlano w formie pisemnej.

Pozytywnie ocenia się sprawne działania Urzędu w przypadku uporczywego nieskładania plików JPK i braku kontaktu z Urzędem (bieżące kierowanie Kart informacyjnych i podejmowanie czynności celem wykreślenia z rejestru podatników VAT).

Zasadniczo, prawidłowo i terminowo rejestrowano czynności sprawdzające z udziałem podatnika w e-ORUS.

We wszystkich badanych kontrolach podatkowych w komórce SKP, w których można było wykorzystać pliki JPK\_VAT, były one wykorzystane. Stosowne ustalenia zawarto w protokołach kontroli i podsystemie KONTROLA. Zbadane kontrole z wykorzystaniem narzędzi informatycznych spełniały kryteria do uznania ich za e-kontrole.

Stwierdzono, poza dwoma przypadkami, prawidłowe działania w Urzędzie dotyczące ewidencjonowania kontroli podatkowych w zakresie wprowadzania ustaleń z wykorzystania w toku kontroli plików JPK i narzędzi informatycznych.

Uprawnienia do systemów informatycznych, poza SKP, zostały nadane pracownikom odpowiednio do ich obowiązków. Umożliwiły prawidłową realizację zadań przez pracowników Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu. Stwierdzono aktywne korzystanie z aplikacji WRO-System i JPK\_Lunetka.

Wszyscy pracownicy komórek zajmujący się JPK, odbyli zalecane szkolenie dotyczące JPK na Platformie ATENA2, a także korzystają z innych form szkoleń dotyczących tego zagadnienia. Wskazane dalsze doskonalenie umiejętności i technik analizy danych pobieranych

w formie elektronicznej.

Pozytywnie ocenia się zapewnienie bezpieczeństwa informacji danych na mobilnych stanowiskach pracy.

Stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości mogą wynikać z dużego obciążenia pracą, małego doświadczenia niektórych pracowników realizujących zadania, zmian organizacyjnych w 2018 r. oraz wskazywać na potrzebę zwiększenia nadzoru i efektywniejsze wykorzystywanie kontroli funkcjonalnej. Nieprawidłowości wynikały także z niezastosowania się do zaleceń Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu w temacie uprawnień i niezasadnego stanowiska Kierownictwa Urzędu, co do nadawania i wykorzystywania uprawnień do WRO-System przez pracowników kontroli podatkowej. W toku kontroli wystąpiono o nadanie nowych uprawnień i modyfikację już posiadanych.

## **DOKONANE USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO**

### **1. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej**

Na podstawie zapisów Książki kontroli Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu nie stwierdzono kontroli dotyczących badanego obszaru, prowadzonych przez zewnętrzne organy kontroli. Nie wpłynęły informacje sygnałowe w zakresie kontrolowanego tematu.

### **2. Uregulowania wewnętrzne w kontrolowanym zakresie**

#### **2.1 Regulaminy organizacyjne**

Zakres zadań komórek organizacyjnych, zasady organizacji pracy, zakres nadzoru sprawowanego przez Naczelnika i jego Zastępców określa Regulamin Organizacyjny Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu, stanowiący załącznik nr 22 do Zarządzenia nr 15/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 9 marca 2017 r., w sprawie nadania regulaminów organizacyjnych urzędów skarbowym województwa wielkopolskiego, zmienionego Zarządzeniem nr 24/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 27 lutego 2018 r.

Zagadnienia, będące tematem kontroli realizowane są przez Pion Kontroli oraz Pion Poboru i Egzekucji (*prowadzenie spraw w zakresie ulg przewidzianych przepisami prawa*). Nadzór nad Pionem Kontroli sprawuje bezpośrednio II Zastępca Naczelnika ZN2, nad Pionem Poboru i Egzekucji III Zastępca Naczelnika ZN3.



## **2.2 Procedury wewnętrzne dotyczące kontrolowanego zakresu**

Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu, do dnia kontroli, nie wydał odrębnych wewnętrznych uregulowań w zakresie wykorzystania WRO-System, JPK\_Lunetka, w tym Jednolitych Plików Kontrolnych (dalej: JPK). Stosowano „Zasady kontroli z wykorzystaniem Jednolitych Plików Kontrolnych”, Ministerstwo Finansów, październik 2017 r. oraz „Czynności sprawdzające”, Warszawa, maj 2017 r., od maja 2018 r. „Instrukcję określającą zasady wykorzystania Jednolitych Plików Kontrolnych w procedurze czynności sprawdzających”, stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 61/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, z dnia 10 maja 2018 r. (uchylona Zarządzeniem nr 54/2019 z dnia 17 maja 2019 r. wydanym przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu).

W kontrolowanym okresie w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu (dalej: PUS w Poznaniu) obowiązywały następujące uregulowania dotyczące badanych zagadnień:

- wewnętrzna procedura postępowania nr 9/2017 Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie prowadzenia kontroli podatkowej przez pracowników PUS w Poznaniu, której treść odnosi się do realizacji e-kontroli,
- wewnętrzna procedura postępowania nr 4/2018 Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie dokonywania zwrotów podatku od towarów i usług.

## **3. Badana populacja i typowanie spraw do kontroli**

### **4. Wykorzystanie plików JPK oraz narzędzi informatycznych (WRO-System, Weryfikator, program Excel) w czynnościach sprawdzających i kontrolach podatkowych**

#### **4.1 Wykorzystanie plików JPK w czynnościach sprawdzających**

##### **4.1.1 Czynności sprawdzające – obsługa raportów w zakresie JPK\_VAT**

Obsługą raportów JPK w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu, w okresie kontrolowanym zajmowały się dwie komórki: Pierwszy Referat Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Wieloosobowe Stanowisko Wymiany Informacji Międzynarodowej.

Weryfikacji obsługi raportów JPK dokonano na próbie: 6 spraw z Raportu R.0 za styczeń 2018 r. o niezłożonych JPK\_VAT, 4 spraw z Raportu R.0 za styczeń 2018 r. o niezłożonych

JPK\_VAT– w toku, październik 2018 r., 3 sprawy z Raportu R.2 za styczeń 2018 r.- w toku, 1 sprawy z raportu R.3.2 za marzec 2018 r., 1 sprawy z Raportu R.3.2 za maj 2018 r. i 1 sprawy z raportu R.3.2 za lipiec 2018 r.

- Obsługa raportów R.0 „Raport podmiotów, które nie złożyły JPK\_VAT”.

Po otrzymaniu raportu R.0 dokonywano wstępnej weryfikacji. Podmiot, który nie podlegał właściwości miejscowej, odpowiednio przekazywano. Do podatników, których nie powiadomiono ze szczebla centralnego, wysyłano zalecane powiadomienia. Monitorowano reakcję podatników na powiadomienia centralne, w tym składanie plików JPK\_VAT i w zależności od zmiany stanu faktycznego podejmowano dalsze działania zmierzające do zakończenia sprawy (kontakt telefoniczny i wezwania pisemne). Pisemne wezwania zawierały prawidłowe pouczenia o konsekwencjach nie zastosowania się do wezwania. W przypadku braku złożenia plików JPK\_VAT, weryfikowano przesłanki i adekwatnie do sytuacji sporządzano: karty informacyjne do komórki SKK, wnioski o wykreślenie podatnika z rejestru czynnych podatników VAT lub wnioski o podjęcie kontroli podatkowej.

W badanej próbie 6 spraw z Raportu R.0 za styczeń 2018 r. stwierdzono:

- w dwóch przypadkach podatnik złożył plik JPK\_VAT za styczeń 2018 r., po powiadomieniu ze szczebla centralnego. Adnotacje z czynności analitycznej nie zostały zarejestrowane w Bibliotece Akt, co jest niezgodne ze Standardami dotyczącymi wyjaśnień i wezwań Szefa KAS, czerwiec 2017 r., w których wskazano na konieczność ewidencjonowania notatek/adnotacji lub pism przy wykorzystaniu dostępnych w urzędach narzędzi informatycznych,
- w jednym przypadku podjęto czynności z opóźnieniem, po ponad miesiącu od wpływu raportu do Urzędu i powiadomieniu centralnym sms, kolejne wezwanie wystosowano po miesięcznej przerwie. Podatnik zareagował po dwóch wezwaniach pisemnych Organu – złożył zaległy JPK\_VAT. Prawidłowo i terminowo zarejestrowano czynność sprawdzającą z udziałem podatnika w e-ORUS,
- w jednym przypadku, w wyniku czynności analitycznych, prawidłowo wskazano brak obowiązku złożenia JPK\_VAT,
- w dwóch przypadkach, w związku z brakiem reakcji na powiadomienie ze szczebla centralnego, terminowo podjęto działania, w wyniku których podatnicy złożyli brakujące dokumenty.



W badanej próbie 4 spraw z Raportu R.0 za styczeń 2018 r. – w toku, październik 2018 r., stwierdzono:

- w jednym przypadku czynność podjęta natychmiastowo, nieprawidłowo przeanalizowano obowiązki podatkowe podatnika i złożoną deklarację VAT-7, niezasadnie wzywano podatnika do złożenia JPK\_VAT, niezasadnie wykazano w pierwotnym raporcie zwrotnym weryfikowany rekord jako sprawę w toku, późno podjęto czynności analityczne (2 miesiące od wpływu informacji od podatnika). Czynność sprawdzająca nie została ujęta w e-ORUS,
- w jednym przypadku pierwszą czynność podjęto z opóźnieniem (po upływie 1,5 miesiąca od otrzymania Raportu i po powiadomieniu centralnym sms). Nie zarejestrowano notatki z czynności w Bibliotece Akt, co jest niezgodne ze „Standardami dotyczącymi wyjaśnień i wezwań” Szefa KAS, czerwiec 2017 r. W wyniku działań Urzędu (pismem dwa wezwania z pouczeniem, karta informacyjna o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego z KKS, kolejne dwa wezwania z pouczeniem, rozmowa telefoniczna) podatnik złożył brakujący plik JPK\_VAT za styczeń 2018 r. Czynność sprawdzającą zarejestrowano w e-ORUS, nr 77846,
- w jednym przypadku pierwszą czynność podjęto po upływie 1,5 miesiąca od otrzymania Raportu i analizy danych w POLTAX dokonano po kolejnym 1,5 miesięcznym okresie. Niezasadnie wystosowano pismem wezwanie do podatnika o plik JPK\_VAT (zamknięty obowiązek VAT, brak informacji o transakcjach w JPK\_VAT kontrahentów za ten okres). Brak właściwej analizy przed podjęciem czynności sprawdzających. Czynność sprawdzającą z udziałem podatnika prawidłowo zaewidencjonowano w e-ORUS, nr 64758, co nietrafnie zakwestionowano w kontroli funkcjonalnej.
- w jednym przypadku pierwsze wezwania o brakujące deklaracje VAT-7 i JPK\_VAT wystosowano z opóźnieniem. Organ wyjaśnił, że monitoring w zakresie braku deklaracji podatkowych dla podatku od towarów i usług prowadzony jest cyklicznie a termin podjętych czynności podyktowany był liczebnością spraw z raportu i zmianami organizacyjnymi w Urzędzie. W związku z brakiem reakcji na wezwania Urzędu sporządzono „Kartę informacyjną o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego z Kodeksu karnego skarbowego”. (*Nalożono mandat karny kredytowy za wykroczenie skarbowe z art. 80 § 4 kks w zw. z art. 6 § 2 kks, polegające na niezłożeniu w terminie ustawowym JPK\_VAT za miesiące od stycznia do marca 2018 r.*). Wystosowano wezwania za kolejne

okresy (*doręczone*), po których podatnik zgłosił zawieszenie działalności gospodarczej. Korzystając z WRO-System ustalono, że podatnik wystawiał faktury VAT za weryfikowane okresy. Skierowano podmiot do objęcia kontrolą podatkową ze wskazaniem kontrahentów, którzy w swym JPK\_VAT wykazali zakupy od podatnika. Pomimo przesłanek podmiot nie został wcześniej wykreślony z rejestru VAT (*brak deklaracji od początku 2018 r., wg WRO-System brak JPK\_VAT od stycznia 2018 r.*).

- Obsługa raportów R.2 Kontrahent. Podatnicy składający JPK, którzy w swych rozliczeniach uwzględnili faktury wystawione przez podmioty nieposiadające na dzień wystawienia dokumentu otwartego obowiązku w podatku VAT.

Bezzwłocznie dokonywano wstępnej weryfikacji podmiotów w zakresie obowiązku w podatku VAT. Po jej zatwierdzeniu przez Naczelnika Urzędu, informację zwrotną przekazywano w formie elektronicznej do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu. Monitorowano i analizowano wpływ korekt po powiadomieniach centralnych. W stosunku do pozostałych podatników wystosowywano pisemne powiadomienia. Gdy nie odnotowano wpływu korekty za dany miesiąc, a podatnik odliczył podatek naliczony z faktury VAT wystawionej przez podmiot, który na dzień wystawienia przedmiotowej faktury VAT nie był czynnym podatnikiem VAT, wzywano podatnika celem przeprowadzenia czynności sprawdzających na okoliczność transakcji. W przypadkach nie wyjaśnienia sprawy, podejmowano dalsze działania wobec podatnika (*skierowanie wniosku do kontroli lub skierowanie sprawy do komórki postępowań podatkowych*), a w przypadku potwierdzenia dokonania transakcji przez podatnika, wzywano kontrahenta celem przeprowadzenia czynności sprawdzających lub powiadamiano właściwy dla kontrahenta urząd skarbowy.

W badanej próbie 3 spraw z Raportu R.2 Kontrahent za styczeń 2018 r. – w toku, stwierdzono:

- rozpoczęcie czynności po upływie prawie 1,5 miesiąca od daty powzięcia informacji o niezgodnościach na raporcie. Przeprowadzenie analizy dokumentów przekazanych przez podatnika na wezwanie Urzędu z opóźnieniem (po miesiącu od daty wpływu). Zweryfikowano, czy kontrahent złożył deklarację VAT i plik JPK\_VAT za styczeń 2018 r. oraz czy wykazał badane faktury, po ponad 3 miesiącach od analizy dokumentów (przewlekłość w podejmowaniu czynności). Zgodnie z pismami Departamentu Poboru Podatków Ministerstwa Finansów - DPP4.8022.88.2017 z dnia 8 czerwca 2017 r. oraz DPPT4.8622.29.2018 z dnia 7 marca 2018 r. (przekazanym przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu



do Naczelników Urzędów Skarbowych woj. wielkopolskiego pismem z dnia 8 marca 2018 r. nr 3001-ICK.4022.44.2018.1 weryfikacja Raportu R.2 jest zadaniem priorytetowym. Ponadto błędnie wypełniono raport zwrotny do Szefa KAS, poprzez wskazanie, że podatnik nie złożył wyjaśnienia w następstwie powiadomienia centralnego bądź z Urzędu Skarbowego. Niezasadnie wskazano, że sprawa jest w toku podczas gdy na dzień ponownego odesłania raportu (*dnia 23 października 2018 r.*) czynności były zakończone (*zakończono 24 września 2018 r.*). W kolejnym przesłanym raporcie zapisy zostały zaktualizowane. Czynność sprawdzającą zarejestrowano w e-ORUS, nr 71642.

– wpływ noty korygującej podatnika, po powiadomieniu telefonicznym o niezgodnościach, poprzedzonym powiadomieniem ze szczebla centralnego. Brak w aktach sprawy, aby Urząd dokonał sprawdzenia, czy wykazana przez nabywcę FV została ujęta przez Inpost Paczkomaty w przesłanym JPK\_VAT za grudzień 2017 r. (zalecenie Ministerstwa Finansów w sprawie faktur wystawianych przez Inpost Paczkomaty, pismo Dyrektora IAS w Poznaniu nr 3001-ICK.4022.44.2018.5 z dnia 11 maja 2018 r.). Brak rejestracji notatki z rozmowy telefonicznej w Bibliotece Akt, co jest niezgodne ze „Standardami dotyczącymi wyjaśnień i wezwań” Szefa KAS, czerwiec 2017 r., w których wskazano na konieczność ewidencjonowania notatek/adnotacji lub pism przy wykorzystaniu dostępnych w urzędach narzędzi informatycznych.

– podjęcie pierwszej czynności po upływie ponad miesiąca od wpłynięcia R.2 do Urzędu i realizacja kolejnych czynności ze znacznymi przerwami (najdłuższe - ponad 3 miesiące). Dwukrotnie, kolejno przeprowadzano rozmowę telefoniczną, pierwsze wezwanie wystosowano dopiero po upływie 7,5 miesiąca od wpływu raportu do Urzędu i powiadomieniu centralnym sms. Stanowiskiem Departamentu Poboru Podatków Ministerstwa Finansów - pismo DPP4.8022.88.2017 z dnia 8 czerwca 2017 r. oraz DPPT4.8622.29.2018 z dnia 7 marca 2018 r. (*przekazanym przez DIAS do US pismem z dnia 8 marca 2018 r. nr 3001-ICK.4022.44.2018.1*) weryfikacja Raportu 2 jest zadaniem priorytetowym. Ponadto, zgodnie z Instrukcją określającą zasady wykorzystania Jednolitych Plików Kontrolnych w procedurze czynności sprawdzających, stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 61/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 10 maja 2018 r., w przypadku braku reakcji podatnika lub niezastosowania się do zaleceń Naczelnika Urzędu, do podmiotu powinno zostać skierowane wezwanie w trybie ustawy Ordynacja podatkowa z pouczeniem o ewentualnych sankcjach karnych z uwagi na brak reakcji ze strony podatnika.

Ponadto brak rejestracji notatek z rozmowy telefonicznej w Bibliotece Akt, co narusza powyżej wskazane „Standardy dotyczące wyjaśnień i wezwań”. Prawidłowo, w dniu zakończenia czynności sprawdzających zarejestrowano sprawę w e-ORUS pod nr 74469.

- Obsługa raportów R.3.2 Raport niezgodności między konsolidowanym JPK\_VAT a deklaracją VAT- UE na poziomie pary dokonującej transakcji (WNT), (WDT)

Weryfikację niezgodności z raportu R.3.2 rozpoczyna się sprawdzeniem właściwości miejscowej podatnika (w uzasadnionych przypadkach podmiot zostaje przekazany według właściwości). Analizowane są dane z WRO-System oraz VIES, i polegały na zidentyfikowaniu i wyjaśnieniu różnic pomiędzy informacją podsumowującą VAT-UE a plikiem JPK\_VAT podatników w zakresie kwot wewnątrzwspólnotowych dostaw, nabyć towarów oraz wewnątrzwspólnotowego świadczenia usług dla poszczególnych kontrahentów. Po przeprowadzonej analizie i ustaleniu przyczyny różnic pomiędzy JPK\_VAT a VAT-UE następuje kontakt telefoniczny lub mailowy z podatnikiem celem wyjaśnienia stwierdzonych nieprawidłowości. Powtórnie (jednokrotnie lub kilkakrotnie, w zależności od poprawności składanych korekt przez podatników) analizuje się WRO-System i VIES. Po wyjaśnieniu różnic raport zostaje uzupełniony oraz wysłany jako informacja zwrotna w formie elektronicznej do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

W badanej próbie stwierdzono:

– Raport 3 R.3.2 za lipiec 2018 r. Organ podjął czynności sprawdzające po ponad miesiącu od wpływu Raportu do Urzędu. Brak rejestracji w Bibliotece Akt, czy VIES notatek służbowych na okoliczność próby kontaktu z podatnikiem, co jest niezgodne ze „Standardami dotyczącymi wyjaśnień i wezwań” Szefa KAS. Prawidłowo czynność sprawdzającą zaewidencjonowano w e-ORUS, nr 74646.

– Raport 3 R.3.2 za maj 2018 r. Organ podjął czynności sprawdzające po 2 tygodniach od wpływu Raportu do Urzędu. Kolejną czynność podjęto po ponad miesięcznej przerwie. Brak rejestracji notatki służbowej z wezwania w Bibliotece Akt czy innym systemie informatycznym. Czynności sprawdzające w e-ORUS pod numerem 75402 zaewidencjonowano ze znacznym opóźnieniem (*prawie 2 miesięcznym, podczas trwania kontroli*).

– Raport 3 R.3.2 za marzec 2018 r. Organ podjął pierwszą czynność po miesiącu od wpływu raportu do Urzędu. Kolejne czynności (próby kontaktu telefonicznego) po miesięcznej przerwie. Brak rejestracji notatki służbowej w Bibliotece Akt. Na skutek braku



kontaktu telefonicznego z podatnikiem wysłano powiadomienie i kolejno wezwanie. Na dzień kontroli brak odnotowania w ewidencji w e-ORUS - czynność w toku.

Reasumując, ustalenia w zakresie obsługi raportów o niezgodnościach w zakresie JPK (R.0, R.2, R.3.2) w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu, stwierdzono na podstawie 16 kontrolowanych spraw:

- w 6 sprawach pierwsze działania podjęto ze zwłoką wynoszącą średnio 1,5 miesiąca, licząc od daty wpływu raportu o niezgodnościach do Urzędu, bądź wysłania powiadomienia w formie sms ze szczebla centralnego,
- w 2 sprawach stwierdzono brak analizy sprawy pod kątem obowiązków podatkowych w VAT. Powyższe spowodowało podjęcie zbędnych czynności sprawdzających wobec podatnika (wezwanie podatnika do złożenia pliku JPK\_VAT). Analizy dokonano w 1 przypadku po 2 miesiącach, zaś w drugim przypadku po 3 miesiącach licząc od daty wpływu raportu o niezgodnościach do Urzędu, bądź wysłania powiadomienia w formie sms ze szczebla centralnego,
- w 2 sprawach odnotowano znaczne przerwy pomiędzy czynnościami sprawdzającymi i analitycznymi, wynoszące od 1-3 miesięcy,
- w 1 sprawie stwierdzono znaczną zwłokę w podjęciu czynności w postaci wezwania do złożenia pliku JPK\_VAT w sytuacji braku wpływu dokumentu po kontakcie telefonicznym (pierwsze wezwanie po 7,5 miesiąca),
- w 2 sprawach stwierdzono brak wysłania wezwania do podatnika po nieudanych próbach kontaktu telefonicznego, bądź braku reakcji po przeprowadzonej rozmowie telefonicznej.

#### **4.1.2 Wykorzystywanie plików JPK i narzędzi informatycznych dla potrzeb weryfikacji zasadności zwrotów**

Zadania w zakresie weryfikacji zadeklarowanego zwrotu podatku VAT realizowane są w Czwartym Referacie Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-4). We wszystkich badanych sprawach w zakresie czynności sprawdzających, w formie pisemnej/lub załączonych wydruków z WRO-System odzwierciedlono fakt wykorzystania danych z WRO-System, w tym plików JPK. W badanych sprawach stosowano: Analizę zasadności zwrotu podatku VAT z podsystemu KONTROLA, Arkusz oceny zasadności zwrotu.

Badaniem objęto 2 zwroty podatku VAT zadeklarowane za październik 2018 r. przez mikroprzedsiębiorców świadczących usługi budowlane oraz 6 zwrotów podatku VAT dla pozostałych podmiotów.

W obu przypadkach mikroprzedsiębiorców świadczących usługi budowlane przeprowadzono czynności analityczne, wykorzystując dostępne narzędzia informatyczne – Analiza Zasadności zwrotu VAT podsystemu KONTROLA, aplikacja WRO-System moduł Analizer, w celu porównania podatku należnego i podatku naliczonego wykazanego w deklaracji VAT i odpowiadającemu mu plikowi JPK\_VAT. Z dostępnych aplikacji zweryfikowano poziom ryzyka kontrahentów. W stosunku do pierwszego z analizowanych przypadków prowadzone czynności analityczne wskazały na zatwierdzenie zwrotu VAT, a w stosunku do drugiego z podmiotów prowadzone czynności analityczne wskazały na potrzebę przeprowadzenia czynności sprawdzających, przy czym nie wskazano wątpliwości dotyczących rozliczenia podatku i pliku JPK\_VAT. Pracownik samodzielnie wybrał zakres i tematy będące przedmiotem prowadzonych czynności sprawdzających. Takie działanie nie znajduje uzasadnienia w § 10 wewnętrznej procedury postępowania nr 4/2018 z dnia 29 marca 2018 r., która określa przypadki uzasadniające przeprowadzanie czynności sprawdzających. Przeprowadzone czynności sprawdzające zaewidencjonowano w e-ORUS, pod nr 78386. Zwrotu na konto podatnika dokonano po upływie 15 dni od złożenia deklaracji.

Analizy terminowości zwrotu podatku VAT dla mikroprzedsiębiorców przeprowadzono dla 34 podatników z wykazu za październik 2018 r. W 20 przypadkach dokonano przeksięgowania nadwyżki podatku VAT na wskazane tytuły podatkowe, w 3 przypadkach złożono korektę deklaracji, w 4 przypadkach podjęto czynności sprawdzające przed dokonaniem zwrotu podatku VAT, w pozostałych 11 dokonano zwrotu podatku VAT, w tym:

- w 5 przypadkach zwrotu różnicy dokonano w terminie od 47 do 59 dni od złożenia deklaracji, na konto podatnika, po przeksięgowaniu części nadwyżki na inne tytuły, pomimo, iż czynności sprawdzające prowadzono wobec 1 podmiotu,
- w 6 przypadkach zwrotu dokonano w całości na konto podatnika w terminie od 57 do 59 dni od złożenia deklaracji pomimo, iż przeprowadzono czynności sprawdzające wobec 2 podmiotów.

W żadnym badanym przypadku nie zrealizowano zwrotu w terminie do 15 dni od wpływu deklaracji do urzędu skarbowego mikroprzedsiębiorców świadczących usługi budowlane.



#### 4.1.3 Zwroty podatku VAT dla pozostałych 6 podmiotów objętych próbą

Z wykazu Ewidencji Czynności Sprawdzających MF AP – podsystem ds. niestandardowych raportów POLTAX US, o parametrach 01.01.2018 r. – 15.11.2018 r. zbadano 4 sprawy oraz z raportu „Ilość i efektywność kontroli w zakresie podatku od towarów i usług z podziałem na kwotę zwrotu” z deklaracji złożonych za okres 01.01.2018 r. – 15.11.2018 r.

Na podstawie badanej próby stwierdzono w zakresie wykorzystania plików JPK oraz innych narzędzi informatycznych przy weryfikacji zwrotów VAT, że podejmowanie pierwszych czynności analitycznych miało miejsce średnio do 7 dni, w skrajnych przypadkach po 20 dniach roboczych, w aktach spraw widnieją wydruki świadczące o wykorzystaniu WRO-System, w tym, m.in.: informacje o złożonych plikach, zgodności wartości podatku należnego i naliczonego z deklaracją VAT oraz informacje o stwierdzeniu braku w plikach JPK\_VAT, wykreślonych kontrahentów z rejestru VAT. We wszystkich sprawach Organ sporządzał „Analizę zasadności zwrotu VAT” z podsystemu KONTROLA, „Arkusze oceny zasadności zwrotu” oraz „Karty potwierdzeń zwrotu” dla deklaracji opisanych w procedurze. Ponadto, w niektórych sprawach dołączano do akt: wydruki z aplikacji VIES oraz wnioski SCAC, kierowane do organów administracji skarbowej. W stosunku do 3 podmiotów objętych próbą przeprowadzono czynności sprawdzające przed dokonaniem zwrotu, przy czym w analizie nie wskazano wątpliwości dotyczących prawidłowości rozliczenia podatku i sporządzenia złożonej deklaracji, pliku JPK\_VAT oraz zasadności wykazanej przez podatnika kwoty zwrotu, które uzasadniały przeprowadzenie czynności. Wobec powyższego proponuje się rozważyć sporządzanie adnotacji, celem wskazania wątpliwości, które implikują konieczność i zakres przeprowadzenia czynności sprawdzających przez pracownika i ewentualne wskazanie pracownikowi zakresu wykorzystania JPK (podatnika na żądanie) i JPK kontrahenta(ów). W przypadku zadeklarowanej kwoty do zwrotu w terminie 25 dni, wynikającej ze złożonej w dniu 24 października 2018 r. korekty deklaracji VAT-7 za IX/2018 r., przeprowadzono czynności sprawdzające pod kątem łącznego spełnienia warunków upoważniających do dokonania zwrotu podatku w terminie 25 dni, wynikających z art. 87 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2018, poz. 2144 ze zm.). Podatnik przesłał rejestry zakupu za IX/2018 r. i wyciągi bankowe potwierdzające dokonanie zapłaty za faktury ujęte w deklaracji VAT-7 w wersji papierowej. Organ podatkowy nie skorzystał z prawa wnioskowania o przedłożenie na żądanie struktury

JPK\_WB. Wprowadzenie Jednolitego Pliku Kontrolnego dla wyciągu bankowego daje możliwość skrócenia czasu weryfikacji deklaracji VAT w przypadku wystąpienia zwrotu podatku VAT oraz przyspieszenia identyfikacji nieuczciwych kontrahentów. Z przeprowadzonych czynności sprawdzających sporządzano adnotacje i rejestrowano w Bibliotece Akt i e-ORUS z odnotowaniem pola kod formularza JPK\_VAT.

Pierwszy Urząd Skarbowy w Poznaniu posiada informacje na temat zidentyfikowanych podmiotów wykazujących wysokie kwoty nadwyżki podatku VAT do zwrotu. Tym samym Urząd powinien wykorzystywać w jak najszerszym zakresie możliwości elektronicznego przesyłania danych – struktur JPK, czego nie czynił w przypadku podmiotu objętego próbą, tj. za IX/2019 r. przy kwocie do zwrotu ponad 2 miliony zł, ograniczając się do ręcznego sprawdzania wyciągów bankowych, które mogły być zastąpione JPK\_WB Jednolity Plik Kontrolny - Wyciąg Bankowy. Dzięki wdrożeniu tego narzędzia łatwiej jest zidentyfikować transakcje, oraz dokładniej zweryfikować koszty i wpływy przedsiębiorcy, o czym przypomina Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu w piśmie z dnia 6 czerwca 2018 r. nr 3001-ICK.4022.98.2018.2, przesłanym w ślad za pismem Ministerstwa Finansów z dnia 30 maja 2018 r. nr DKA8.1010.3.2018, w którym zwraca uwagę na konieczność wykorzystywania informatycznych technik przesyłania i analizy danych, w tym plików JPK.

#### **4.1.4 Odroczenia terminu do złożenia JPK**

W kontrolowanym okresie rozstrzygnięto w sprawie 20 wniosków o odroczenie terminu do złożenia JPK\_VAT. W 2 przypadkach wydano decyzje odmowne, w 11 przypadkach wydano decyzję umarzającą z uwagi na bezprzedmiotowość postępowania (*brak obowiązku złożenia JPK\_VAT w 3 sprawach, wycofanie wniosku w 7 przypadkach, złożenie JPK\_VAT w ustawowym terminie w 1 ze spraw*), w 1 sprawie odmówiono wszczęcia postępowania, 2 wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia (*brak stosownego pełnomocnictwa*), 1 wniosek przekazano wg właściwości do Urzędu Skarbowego Poznań – Wilda, 2 sprawy załatwiono zgodnie z wnioskiem strony odraczając termin do złożenia JPK\_VAT. W 1 przypadku wniosek dotyczył kilku okresów rozliczeniowych, w zakresie wniosku wydano 3 rozstrzygnięcia: decyzję zmieniającą termin odroczenia, odmówiono wszczęcia postępowania oraz decyzję odraczającą termin do złożenia JPK\_VAT.



Do próby wyłoniono 3 sprawy, wg osądu kontrolującego (poz. nr 14 z wykazu, poz. nr 2 z wykazu, poz. nr 11 z wykazu):

- sprawa 1: wniosek złożony w ustawowym terminie - nadano 26 lutego 2018 r., wpływ do Urzędu 1 marca 2018 r. Wniosek dotyczył odroczenia terminu do złożenia JPK\_VAT za styczeń 2018 r., do dnia 10 marca 2018 r. W uzasadnieniu wniosku strona wskazała na reorganizację w firmie, tj. zmianę Prezesa Zarządu oraz biura rachunkowego obsługującego spółkę.

Rozstrzygnięcie: decyzją z dnia 30 marca 2018 r. nr 3023-SEW-1.4273.16.2018.23R.AP, 3023-SEW.4273.4.2018.23.R.AP Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu odmówił odroczenia terminu do złożenia JPK\_VAT za styczeń 2018 r.

W uzasadnieniu Naczelnik uwzględnił argumentację strony, jednocześnie jako podstawę odmowy wskazał na brak złożenia dokumentu w terminie wskazanym we wniosku. Fakt niezłożenia dokumentu w terminie z wniosku pozostaje bez wpływu na podjęte rozstrzygnięcie.

W sprawie brak zawiadomienia strony o przysługujących jej prawach podczas trwania postępowania podatkowego (art. 123 O.p.), co stanowi naruszenie zasady wynikającej z art. 121 O.p. – zaufania podatników do organów podatkowych i informowania strony.

- sprawa 2: wniosek złożono w ustawowym terminie - nadano 4 stycznia 2018 r., wpływ do Urzędu 8 stycznia 2018 r. Wniosek o odroczenie terminu do złożenia JPK\_VAT za styczeń 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. W uzasadnieniu wniosku strona wskazała na konieczność zakończenia działalności firmy z powodu nieopłacalności, a w związku z tym konieczność ograniczenia kosztów związanych z obsługą biurową i księgową. W sprawie brak zawiadomienia strony o przysługujących jej prawach podczas trwania postępowania podatkowego (art. 123 O.p.). Termin zakończenia sprawy przedłużono do dnia 8 marca 2018 r., postanowieniem o wyznaczeniu nowego terminu sprawy z dnia 1 lutego 2018 r., tj. przed upływem terminu z art. 139 O.p. Jako powód wskazując analizę zgromadzonego materiału dowodowego (stwierdzono, że w sprawie Urząd nie gromadził materiału dowodowego, akta sprawy składają się z 1 stronicowego wniosku strony oraz wydruku z KRS).

Rozstrzygnięcie: decyzją z dnia 8 marca 2018 r. nr 3023-SEW-1.4273.2.2018.3R.KB, Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu odmówił odroczenia terminu do złożenia JPK\_VAT za styczeń 2018 r. Uzasadniając podjęte rozstrzygnięcie Organ stwierdził, że argumentacja strony wskazana we wniosku nie została poparta żadnymi dowodami tj., że strona nie wykazała, iż wywiązywanie się z obowiązku przesłania JPK\_VAT wygeneruje

dodatkowe koszty. Urząd podniósł przy tym, że cyt. „(...) postępowanie w sprawie odroczenia terminu wynikającego z przepisów prawa podatkowego jest postępowaniem wnioskowym, dlatego organ podatkowy ma prawo oczekiwać, by wnioskodawca udowodnił podniesione przez niego argumenty i żądania. Należy dodać, iż strona powinna – we własnym interesie – pomagać w ustaleniu prawdy materialnej. To podatnik winien przede wszystkim przyczynić się i dążyć do zapewnienia pełnego i wyczerpującego zebrania materiału dowodowego”. Przed wydaniem decyzji odmownej do strony wysłano postanowienie w trybie art. 200 O.p., z zachowaniem terminu do wypowiedzenia się strony w sprawie, przed wydaniem decyzji.

Wnioski:

W przedmiotowej sprawie nie wezwano podatnika do przedstawienia dowodów na poparcie stanowiska wskazanego we wniosku, w celu ustalenia stanu faktycznego w sprawie, tym bardziej, że w uzasadnieniu decyzji Organ czyni zarzut stronie odnośnie ich braku. Organ nie podjął żadnych działań mających na celu zgromadzenie dowodów w sprawie, a tym samym ustalenia stanu faktycznego, co stanowi naruszenie przepisów art. 122 i 187 Ordynacji podatkowej. Ponadto brak zawiadomienia strony o przysługujących jej prawach podczas trwania postępowania podatkowego (art. 123 O.p.), stanowi naruszenie zasady wynikającej z art. 121 O.p. – zaufania podatników do organów podatkowych i informowania strony.

- sprawa 3: wniosek złożony w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu w ustawowym terminie, tj. w dniu 26 lutego 2018 r., dotyczył odroczenia terminu do złożenia JPK\_VAT za styczeń 2018 r. Wniosek został uzupełniony na pisemne wezwanie Urzędu z dnia 6 marca 2018 r. (wezwanie w trybie art. 169 § 1 O.p, z pouczeniem, że niewypełnienie wskazanego warunku spowoduje pozostawienie podania bez rozpatrzenia). W piśmie uzupełniającym wniosek (wpływ do Urzędu w dniu 11 marca 2018 r.), wskazano uzasadnienie do odroczenia terminu, tj. problem z wprowadzeniem odpowiedniego oprogramowania, wytworzeniem i przesłaniem JPK oraz okres, którego dotyczy wniosek – styczeń 2018 r. Jednocześnie w piśmie tym podatnik poinformował, że problemy techniczne zostały rozwiązane a plik przesłano do Urzędu. Podatnik nie wskazał terminu do odroczenia JPK. Ponadto, powołano się na przepisy art. 155 § 1 w związku z art. 187 Ordynacji podatkowej i wezwano do uzupełnienia materiału dowodowego i podania informacji dotyczących m.in. wnioskowanego terminu odroczenia oraz powodów, dla których nie dokonano stosownych zmian potrzebnych do prowadzenia ewidencji VAT w postaci JPK. Wezwanie zawierało pouczenie, że w przypadku uściślenia żądania



bez złożenia dodatkowych informacji w zakresie objętym wezwaniem, organ wyda decyzję w oparciu o posiadany materiał dowodowy. Ponadto pouczone podatnika o odpowiedzialności karnej z art. 80 kks za nieprzesłanie w terminie JPK.

Odpowiedź na ww. wezwanie została złożona w formie skanu na adres imiennej skrzynki pocztowej sporządzającego sprawę (w wezwaniu wskazano imienny adres mailowy pracownika). Brak zawiadomienia w trybie art. 123 O.p.

Rozstrzygnięcie: decyzją z dnia 26 marca 2018 r. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu postanowił odroczyć termin do złożenia JPK za styczeń 2018 r. do dnia 2 marca 2018 r. Uzasadniając podjęte rozstrzygnięcie Organ przychylił się do argumentacji wnioskującego i odroczył termin ustawowy na złożenie dokumentu do dnia jego złożenia przez podatnika – tj. do 2 marca 2018 r.

Wnioski:

Błędnie sporządzono wezwanie (połączono tryb uzupełnienia wniosku z art. 169 O.p. z czynnościami procesowymi, prowadzonymi w trakcie postępowania. Tymczasem, z uwagi na braki formalne wniosku, postępowanie nie zostało jeszcze wszczęte. Ponadto zwrócono się do podatnika w trybie art. 155 O.p. o przekazanie informacji, która była podstawą wniosku (daty odroczenia terminu do złożenia JPK\_VAT), a bez której wniosek nie powinien zostać rozpatrzony – nie pozyskano informacji w trybie art. 169 O.p. Podatnik nie wskazał daty, do której wnioskuje o odroczenie, nie było zatem podstaw do wyznaczenia jej samodzielnie przez Organ.

Brak zawiadomienia strony o przysługujących jej prawach podczas trwania postępowania podatkowego (art. 123 O.p.), stanowi naruszenie zasady wynikającej z art. 121 O.p. – zaufania podatników do organów podatkowych i informowania strony.

W sprawie uzupełnienia wniosku strony, podanie zostało wniesione bez zachowania wymogów formalnych przewidzianych w art. 168 § 1 i § 3a pkt 1 O.p. Złożone podanie w formie skanu, na imienną skrzynkę pracownika prowadzącego sprawę, może być obarczone wadą prawną. Powyższe podyktowane było nadrzędnym celem: szybkiego załatwienia sprawy, zgodnie z wnioskiem strony.

Podsumowanie:

- we wszystkich skontrolowanych przypadkach brak zawiadomienia w trybie art. 123 O.p.,
- w 1 przypadku w aktach sprawy brak dokumentacji, dającej podstawę do przedłużenia terminu do załatwienia sprawy (sprawę przedłużono z uwagi na analizę materiału – organ nie gromadził

materiału w sprawie), brak wskazania rzeczywistego powodu przedłużenia terminu do załatwienia sprawy. W wyjaśnieniach wskazano, że sprawę przedłużono również z uwagi na zachowanie terminu do wypowiedzenia się w sprawie przez stronę, jednakże w postanowieniu o przedłużeniu terminu nie wskazano tej okoliczności,

- w 1 sprawie wezwano podatnika do usunięcia braków w podaniu, o których mowa w art. 168 § 2 O.p. w trybie art. 155 O.p. zamiast 169 O.p.,
- w 1 przypadku, rozpatrzono wniosek pomimo braku zachowania formy jego złożenia zgodnego z przepisami art. 168 § 3a O.p. Podanie zawierało braki formalne. Wniosek uzupełniono skanem przesłanym na imienną skrzynkę pracownika prowadzącego sprawę,
- w 1 przypadku Organ samodzielnie wyznaczył zakres żądania, tj. datę odroczenia terminu do złożenia JPK\_VAT,
- w 1 przypadku rozstrzygnięcia Organ zarzucił podatnikowi brak przedłożenia dokumentów na poparcie wniosku przy jednoczesnym braku wezwania strony do ich złożenia – powyższe jest niezgodne z art. 122 i 187 § 1 O.p.

#### **4.1.5 Zawiadomienia do komórki ds. karnych skarbowych o braku lub nieterminowym złożeniu JPK\_VAT**

W przypadku uchylania się podatnika od prawidłowego wypełniania obowiązków w zakresie składania plików JPK\_VAT, w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu, kierowano do komórki SKK (*Wieloosobowe Stanowisko Spraw Karnych Skarbowych*) „Karty informacyjne o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego z Kodeksu karnego skarbowego”.

Organ, w przypadkach ujawnienia, iż podmiot zobowiązany nie dochował ustawowego terminu przekazania danych w formie JPK, bieżąco podejmował działania i stosował zasady postępowania określone w piśmie Podsekretarza Stanu, Zastępcy Szefa KAS nr DZP11.K723.73.2018 z dnia 25 kwietnia 2018 r., przekazany za pismem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2018 r. nr 3001-ICK.4022.72.2018.2. Łącznie za kontrolowany okres przekazano 174 Karty – zawiadomienia dotyczące niezłożonych w terminie plików JPK\_VAT, z tego 70 spraw zakończono nałożeniem mandatu karnego.

W zakresie badanej sprawy nieprawidłowości nie stwierdzono.



#### **4.1.6 Wykreślenia z rejestru VAT w związku z nieskładaniem JPK\_VAT**

Zadanie jest realizowane cyklicznie w postaci analizy comiesięcznych/kwartalnych raportów o składanych deklaracjach lub obrotach „zerowych”. Prowadzona jest także analiza, czy w stosunku do danego podatnika nie były prowadzone inne działania oraz w jaki sposób podatnik reagował na wezwania do niego kierowane. Analizując sprawę ocenia się jaki przypadek z uregulowań zawartych w przepisach art. 96 ust. 9 oraz 9a ustawy o VAT zaistniał jako pierwszy. W toku kontroli zweryfikowano 2 przypadki wykreśleń podatników. Przeprowadzone czynności skutkowały w obu przypadkach sporządzeniem wniosku o wykreślenie podatnika z rejestru VAT na podstawie art. 96 ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, tj. Dz.U. z 2018, poz.2174 ze zm. (*brak kontaktu z podatnikiem*). Dokument został zaakceptowany przez Kierownika SKA i zatwierdzony w tej samej dacie przez Zastępcę Naczelnika, z poleceniem wykreślenia podmiotu z rejestru VAT. Na podstawie systemu POLTAX ustalono, że oba podmioty niezwłocznie zostały wykreślone z rejestru VAT. Sprawy terminowo zarejestrowano w e-ORUS. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

#### **4.2. Program Weryfikator w czynnościach sprawdzających**

Za badany okres nie stwierdzono wykorzystywania programu Weryfikator w czynnościach sprawdzających realizowanych przez Dział Czynności Sprawdzających i Analitycznych. Wykorzystywany był program Excel.

#### **4.3 Wykorzystanie plików JPK w kontrolach podatkowych**

##### **Kontrole z wykorzystaniem JPK składanym obligatoryjnie i na żądanie Organu za okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli**

W Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu za kontrolowany okres przeprowadzono ogółem 105 kontroli podatkowych, w tym 95 pozytywnych. Z ogólnej liczby 105 kontroli, wg danych Organu, 36 kontroli przeprowadzono z wykorzystaniem plików JPK\_VAT składanych obligatoryjnie (*R\_KON\_WYK\_UK dla WJPKV za okres od 01.01.2018 r. do 15.11.2018 r.*).

W wyniku kontroli stwierdzono przeprowadzenie kontroli (postępowanie nr 10173) w zakresie weryfikacji zasadności zwrotu podatku VAT, z wykorzystaniem pliku JPK\_VAT przesłanym Szefowi KAS, nie ujętej w ww. raporcie (*w Poltax KONTROLA brak ustalenia*

*WJPKV – wykorzystanie pliku JPK\_VAT składanego obligatoryjnie), co uwzględniono w dalszej części wystąpienia dotyczącego ewidencjonowania kontroli z JPK w Poltax KONTROLA.*

Według Poltax KONTROLA za badany okres, w Urzędzie przeprowadzono 6 kontroli z wykorzystaniem JPK przekazanych na żądanie Organu (*R\_KON\_WYK\_UK dla WJPKZ za okres od 01.01.2018 r. do 15.11.2018 r.*). W toku kontroli ustalono, że przeprowadzono o 2 kontrole więcej, których nie wykazano w Poltax KONTROLA. Uchybienie dotyczy postępowania nr 10321 i nr 10258. Łącznie przeprowadzono 8 kontroli z wykorzystaniem JPK na żądanie. Wszystkie kontrole z plikami na żądanie o strukturze JPK\_FA i JPK\_WB zostały wykorzystane, w toku tych samych kontroli, w których pobrano JPK\_VAT przekazany obligatoryjnie.

Dla skorzystania z JPK na żądanie stosowano pisemne wezwania kontrolowanego o dane elektroniczne. Pobranie danych dokumentowano we właściwej formie. Sporządzano potwierdzenia zwrotu nośnika, na którym otrzymywano dane elektroniczne (pendrive). W trakcie kontroli w Urzędzie nie przedstawiono (*poza protokołami pobrania danych*) dokumentacji na okoliczność analiz plików JPK na żądanie o strukturze wyciągi bankowe.

Pobierane w trakcie kontroli podatkowych dane w formie JPK\_VAT analizowane były przy wykorzystaniu programu Weryfikator. Sprawdzano obowiązki podatkowe kontrahentów (*dostawców*), wystąpienia kontrahentów w tablicach BPS, wystąpienie duplikatów faktur zakupowych, ciągłość numeracji faktur sprzedażowych. Weryfikowano także podsumowania w zakresie ich zgodności z danymi w deklaracji podatkowej, czy transakcje wykazane przez kontrolowany podmiot są zgodne z tymi, wykazanymi w plikach JPK złożonymi przez kontrahentów. Dla weryfikacji obowiązków podatkowych korzystano też z aplikacji SeRCe. Zbadane akta kontroli zawierały wydruk wykonanych testów.

W badanych protokołach kontroli podatkowej i w analizie pokontrolnej pracowników SKP zawarto informacje w zakresie pobrania i wykorzystania dla potrzeb prowadzonej kontroli plików JPK, informację w zakresie obowiązku przekazywania za okresy miesięczne Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej informacji o prowadzonej ewidencji, o której mowa w art. 109 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

#### **4.4 Wykorzystanie programu ACL i Weryfikator w kontrolach podatkowych**

##### **4.4.1 Wykorzystanie programu ACL w kontrolach podatkowych**

Według Poltax KONTROLA w 2018 r. zostało przeprowadzonych 5 kontroli podatkowych



z wykorzystaniem ACL, de facto wszystkie kontrole rozpoczęto w 2017 r., z tego 4 zostały zakończone w 2017 r. a zatwierdzenia kontroli w systemie dokonano na początku 2018 r. Piąta kontrola podatkowa przeprowadzona z ACL została zakończona w styczniu 2018 r. W dalszej części 2018 roku Urząd nie dysponował licencją ACL. W badanej próbie 1 kontroli stwierdzono, że w protokole zawarto informacje o realizacji kontroli z ACL, w aktach znajduje się protokół pobrania danych w formie elektronicznej, pokwitowanie zwrotu nośnika, wezwanie o udostępnienie danych w formie elektronicznej. W wyniku analizy akt sprawy i zapisu log z ACL stwierdzono, że kontrola spełniała definicję e-kontroli.

#### **4.4.2 Wykorzystanie programu Weryfikator w kontrolach podatkowych**

Łącznie w podsystemie KONTROLA w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu za badany okres przeprowadzono 52 (na 105 kontroli ogółem) kontrole z wykorzystaniem programu WERYFIKATOR. Zbadano 10 losowo przyjętych do próby akt kontroli, w tym 8 z wykorzystaniem JPK. Na okoliczność przeprowadzonych testów i analiz z danych pobranych elektronicznie, do akt kontroli przedstawiono wydruki z WERYFIKATORA.

W odniesieniu do badanej próby stwierdzono:

- w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu wykorzystywano program WERYFIKATOR do analizy danych otrzymanych/ pobranych w formie elektronicznej tj. do wykorzystywanych w toku kontroli plików JPK\_VAT składanych obligatoryjnie, pobranych na żądanie, jak i ksiąg otrzymanych w formie elektronicznej. Pobranie danych elektronicznych na żądanie dokumentowano: wezwaniem o dane elektroniczne, protokołem pobrania danych oraz potwierdzano zwrot nośnika, na którym przekazano dane (pendrive).

Na podstawie akt kontroli i dołączonej dokumentacji stwierdzono, że kontrole spełniały definicję -e-kontroli.

#### **4.5 Ewidencjonowanie czynności sprawdzających i kontroli podatkowych prowadzonych z wykorzystaniem plików JPK oraz programu Weryfikator**

##### **4.5.1 Ewidencjonowanie czynności sprawdzających z wykorzystaniem JPK**

W odniesieniu do badanej próby stwierdzono następujące uchybienia:

- w 1 przypadku brak zaewidencjonowania w e-Orus dokonanej czynności sprawdzającej,
- w 1 przypadku stwierdzono 2 miesięczne opóźnienie w ewidencjonowaniu czynności sprawdzających w e-Orus,
- w 1 przypadku błędnie wypełniono raport zwrotny do Szefa KAS,

- w 7 przypadkach nie rejestrowano notatek z czynności analitycznych w Bibliotece Akt bądź innych systemach przy wykorzystaniu narzędzi informatycznych,
- w 2 sprawach brak odnotowania/udokumentowania podejmowanych prób kontaktu z podatnikiem.

#### **4.5.2 Ewidencjonowanie kontroli podatkowych prowadzonych z wykorzystaniem plików JPK oraz programu Weryfikator i ACL**

W odniesieniu do badanej próby spraw, w wyniku weryfikacji danych w Poltax KONTROLA stwierdzono w dwóch przypadkach (postępowanie nr 10321 i nr 10258) nie wprowadzono ustalenia WJPKZ (*wykorzystanie w kontroli pliku JPK składanego na żądanie Organu*). Przeprowadzone kontrole z wykorzystaniem plików JPK na żądanie o strukturze JPK\_FA oraz JPK\_WB odnotowano w podsystemie KONTROLA przy użyciu właściwych formatek dla tych plików JPK (WJFA, WJWB). Obie sprawy nie zostały ujęte w ww. informacjach o wykorzystaniu plików JPK, przekazanych do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu (ICK1) za II i III kwartał 2018 r., co było konsekwencją braku zaewidencjonowania przez pracownika kontroli wymaganego ustalenia WJPKZ w systemie informatycznym oraz z faktu niedostatecznej weryfikacji poprawności i kompletności danych w systemie.

W postępowaniu nr 10258, pomimo wykorzystania programu Weryfikator w toku kontroli, w systemie informatycznym nie wykazano ustalenia WKNI (*kontrola z wykorzystaniem innych narzędzi informatycznych*). Stwierdzono także niewykazanie 1 kontroli przeprowadzonej w zakresie weryfikacji zasadności zwrotu podatku VAT, z wykorzystaniem pliku JPK\_VAT - dotyczy postępowania nr 10173 - brak ustalenia WJPKV.

Błędy we wprowadzaniu ustaleń do Poltax KONTROLA, skutkują nieprawidłowymi informacjami, czy sprawozdaniami. Niezgodne ze stanem faktycznym sporządzenie i przekazanie do komórki ICK1 Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu informacji o kontrolach podatkowych realizowanych z wykorzystaniem JPK dotyczy II i III kwartału 2018 r. Pominięte ustalenia zostały uwzględnione w informacji przekazanej do komórki ICK1 za IV kwartał 2018 r. Brakujące ustalenia w systemie w zakresie wykorzystania JPK i innych narzędzi informatycznych uzupełniono w toku kontroli.

#### **5. Realizacja obowiązku odbycia szkolenia e-learningowego dotyczącego JPK; inne szkolenia w zakresie tematyki kontroli**



## **5.1 Realizacja obowiązku odbycia szkolenia e-learningowego**

Stosownie do obowiązku wynikającego z zalecenia Departamentu Poboru Podatków Ministerstwa Finansów (*pisma z dnia 8 listopada 2017 r., nr DPPT1.8622.1.2017 oraz z dnia 6 grudnia 2017 r., nr DPPT4.8622.26.2017*) i przypomnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu (*pisma z dnia 11 grudnia 2017 r., nr 3001 – ICK.4022.198.2017.2. i z dnia 2 listopada 2018 r., nr 3001-IZK4.141.1094.2018*), wszystkie osoby zajmujące się obsługą JPK\_VAT w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu, odbyły obowiązkowe szkolenie e-learningowe dotyczące JPK, na Platformie Atena2.

## **5.2 Inne szkolenia w zakresie tematyki kontroli**

Ponadto, pracownicy Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu uczestniczyli w szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych, w tym kaskadowych dotyczących wykorzystania plików JPK, m.in.: przekazanie informacji ze spotkań organizowanych przez komórkę ICK Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, przekazanie materiałów i informacji z narad i szkoleń koordynatorów JPK, prezentacja materiałów przekazanych przez Izbę Administracji Skarbowej w Poznaniu ze szkolenia prowadzonego w Izbie przez pracowników MF -CAiPAS, zapoznanie z materiałami ze szkolenia zewnętrznego „Import i analiza danych z JPK\_VAT”, szkolenie wewnętrzne w zakresie: „Zasady wynikające z Zarządzenia nr 61/2018 z dnia 10 maja 2018 r. dotyczącego wykorzystania JPK w procedurze czynności sprawdzających”, szkolenie kaskadowe przeprowadzone w dniu 31 października 2018 r., zakres: „JPK-Analizer. Obsługa modułu i analiza pobranych danych JPK\_VAT”, szkolenie warsztatowe przeprowadzone w dniu 6 maja 2016 r. w zakresie wykorzystania programu WERYFIKATOR w toku kontroli podatkowej.

## **6. Uprawnienia do systemów informatycznych i zapewnienie bezpieczeństwa informacji (WRO-System, JPK\_Lunetka)**

### **6.1 Uprawnienia do aplikacji WRO-System**

Badanie przeprowadzono na podstawie raportu – „Upewnienia w aplikacji WRO-System – PUS w Poznaniu” (*stan na dzień 15 listopada 2018 r.*). Sprawdzeniem objęto pracowników komórki SKP i SKA-1, SKA-4 oraz SKM, którzy w badanym okresie wykorzystywali w swojej bezpośredniej pracy pliki JPK\_VAT.

Pracownicy ww. komórek, posiadający uprawnienia, na bieżąco korzystali z WRO-System, na co wskazują ostatnie logowania do systemu.

W 1 przypadku stwierdzono posiadanie nieprawidłowych uprawnień (*pracownik SKP – do modułu Wierzytelności*). W piśmie z dnia 21 grudnia 2017 r., nr 3001-ICK.4022.203.2017.1 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, w nawiązaniu do pisma Departamentu Poboru Podatków Ministerstwa Finansów nr DPPT1.8622.46.2017 z dnia 18 grudnia 2017 r. oraz komunikatu Działu Bezpieczeństwa i Ochrony Informacji Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 7 grudnia 2017 r. zwrócono uwagę, że w związku z uruchomieniem z dniem 30 listopada 2017 r. w aplikacji WRO-System modułu Transakcje, dostęp do modułu Wierzytelności przeznaczony jest wyłącznie dla pracowników komórek egzekucyjnych. W toku kontroli Naczelnik wystąpił o zmianę uprawnień (*odebranie niezasadnych uprawnień do modułu Wierzytelności*).

W odniesieniu do pracowników komórki SKP stwierdzono, że 6 pracowników na moment kontroli nie posiada dostępu do WRO-System. Zdaniem Organu, przyjęto zasadę, wg której dostęp do aplikacji WRO-System posiada jeden pracownik, w ramach stałej pary kontrolujących oraz kierownik komórki kontroli. W udzielonych przez Naczelnika Urzędu upoważnieniach do kontroli, wyznacza się, co najmniej dwóch kontrolujących, z których jeden obligatoryjnie posiada uprawnienie do WRO-System, celem umożliwienia weryfikacji składanych przez podatników plików JPK. W przypadku nieobecności w pracy osoby posiadającej stosowne uprawnienia w ramach pary kontrolujących, pobrania danych z WRO-System dokonuje kierownik komórki SKP. W uzupełnieniu ww. wyjaśnień – pismem z dnia 29 stycznia 2019 r. poinformowano o zawnioskowaniu o przyznanie uprawnień do WRO-System dla wszystkich pracowników Działu Kontroli Podatkowej w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu.

Reasumując, z opóźnieniem wystąpiono o odebranie 1 uprawnienia do modułu Wierzytelności oraz z opóźnieniem wystąpiono o nadanie uprawnień do WRO-System 6 pracownikom komórki SKP.

#### **6.1.1 Prawidłowość korzystania z uprawnień do WRO-System**

Weryfikacji prawidłowości korzystania z uprawnień do WRO-System dokonano na próbie: 3 pracowników komórki SKA-4, 1 pracownika komórki SKA-1, 1 pracownika komórki SKM oraz 2 pracowników kontroli podatkowej Działu SKP. Nie stwierdzono nieprawidłowości w badanym zagadnieniu w stosunku do pracowników komórek SKA i SKM. Wszystkie pobrania były uzasadnione realizacją zadań służbowych pracownika oraz znajdowały odzwierciedlenie



w dokumentacji danej sprawy i odpowiednio w systemach informatycznych Urzędu (e-ORUS, Biblioteka Akt, VIES). Natomiast w komórce SKP stwierdzono nieprawidłowe korzystanie z uprawnień do WRO-System, polegające na pobraniu plików JPK\_VAT przez pracownika kontroli podatkowej na rzecz innego pracownika (*w tym, nie posiadającego konta i uprawnień do WRO-System*). Pobranie zostało dokonane, w związku z realizacją zadania służbowego – kontroli podatkowej innego kontrolującego. Połowa pracowników działu kontroli nie posiadała uprawnień do WRO-System.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 29 stycznia 2019 r. Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że wystąpiły incydentalne sytuacje, w których dokonano pobrania plików JPK na potrzeby kontroli podatkowej, przez pracownika nie wyznaczonego do prowadzenia danej kontroli. Celem przeciwdziałania możliwości wystąpienia sytuacji opisanej wyżej, w dniu 29 stycznia 2019 r. zawnioskowano o przyznanie uprawnień do WRO-System dla wszystkich pracowników Działu Kontroli Podatkowej Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu.

## **6.2 JPK\_Lunetka**

W Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu, uprawnienia do programu JPK\_Lunetka nadano kierownikowi komórki SKA-1 oraz dwóm pracownikom komórki SKA-1 i dwóm pracownikom komórki SKA-4. Nadanie uprawnień do JPK\_Lunetka ww. osobom, ma swoje odzwierciedlenie w zakresach czynności i służy wykonywaniu powierzonych zadań służbowych.

## **6.3 Bezpieczeństwo danych**

W toku kontroli przeprowadzono oględziny stanowiska mobilnego pracownika komórki SKP. Czynności dokonano w obecności użytkownika sprzętu i bezpośredniego przełożonego pracownika tj. kierownika Działu SKP. Na laptopie zainstalowany był program antywirusowy Trend Micro Office Scan Agent, cały dysk laptopa był szyfrowany programem TrueCrypt. W wyniku oględzin nieprawidłowości nie stwierdzono.

## **7. Przestrzeganie zapisów załącznika nr 1 do „Systemu Kontroli Wewnętrznej w ramach sprawowania nadzoru służbowego przez osoby zajmujące kierownicze stanowiska w izbach**

## **i urzędach skarbowych” - przeprowadzone kontrole funkcjonalne w zakresie badanego obszaru**

Zagadnienie – wykorzystanie plików JPK w kontrolach podatkowych oraz w czynnościach sprawdzających zawarto w pkt 14 i w pkt 11 priorytetów wskazanych przez kierownictwo Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu do kontroli funkcjonalnej na 2018 r. w urzędach skarbowych i urzędzie celno-skarbowym woj. wielkopolskiego. Za prawidłową organizację i działanie kontroli funkcjonalnej w systemie kontroli wewnętrznej, a także za należyte wykorzystywanie wyników tej kontroli odpowiedzialność ponosił Naczelnik, który winien określić zakres, katalog i częstotliwość czynności kontrolnych, uwzględniając priorytety kierownictwa Ministerstwa Finansów oraz zidentyfikowane ryzyka (§ 1 ust. 2 i ust. 3 Załącznika nr 1 do Systemu kontroli wewnętrznej w administracji podatkowej).

W planie kontroli funkcjonalnej na rok 2018 Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu, w zakresie kontrolowanej tematyki ujęto:

- Wykorzystanie plików JPK w prowadzonych kontrolach podatkowych (poz. 33 plan, IV kwartał),
- Prowadzenie czynności sprawdzających w zakresie raportów dotyczących JPK przekazanych do analizy w I kwartale 2018 r. (poz. 35 planu, II kwartał).

Zaplanowane ww. kontrole przeprowadzono w terminie, wg kryteriów zawartych w planie kontroli funkcjonalnej Urzędu. Przeprowadzono także kontrole funkcjonalne określone w planie kontroli na 2018 r. mające związek z badanym tematem. Na okoliczność przeprowadzenia kontroli sporządzano „Informacje o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej”:

- Prawidłowość ewidencjonowania w podsystemie KONTROLA dokumentów z kontroli podatkowych oraz dokumentów, do których oczekiwana jest korekta/wpłata/wszczęcie postępowania.
- Prawidłowość akceptacji zwrotów wynikających z deklaracji podatkowych pozostających w gestii Kierownika referatu.
- Weryfikacja zasadności zwrotu podatku VAT (poniżej 50.000 zł) pod kątem łącznego spełnienia warunków upoważniających do dokonania zwrotu podatku w terminie 25 dni, wynikających z art. 87 ust. 6 ustawy o VAT.
- Weryfikacja prawidłowości wprowadzania danych wynikających z przeprowadzonych czynności sprawdzających do systemu e-ORUS.



- Weryfikacja prawidłowości sporządzanych wezwań do podatnika w trakcie przeprowadzonych czynności sprawdzających.
- Weryfikacja prawidłowości wyjaśnienia niezgodności wynikających z raportu R.2.
- Weryfikacja zasadności zwrotu z tytułu podatku od towarów i usług.

We wszystkich informacjach z kontroli funkcjonalnej, w wyniku których sformułowane zostały zalecenia pokontrolne w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami (4/12 kontroli), określono termin realizacji zaleceń oraz umieszczono punkt dotyczący informacji o realizacji zaleceń pokontrolnych stosownie do § 2 pkt 1 Załącznika nr 1 do Systemu kontroli wewnętrznej w administracji podatkowej - „Sprawowanie kontroli funkcjonalnej wykonywanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze w izbach i urzędach skarbowych”.

Mając na uwadze stwierdzone w wyniku kontroli Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu uchybienia i nieprawidłowości, uznać należy, że w zakresie badanego obszaru nie wykorzystano w pełni narzędzia jakim jest kontrola funkcjonalna.

## **8. Skargi i wnioski**

W Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu w gablocie (budynek B parter) zamieszczono wymaganą informację w sprawie skarg, wniosków i petycji.

## **9. W skontrolowanym zakresie stwierdzono:**

**9.1** Brak właściwej analizy sprawy pod kątem obowiązków podatkowych w VAT, skutkującej podjęciem zbędnych czynności wobec podatnika (*wezwanie podatnika do złożenia JPK\_VAT*) w 2 sprawach z 16. Dokonanie analizy z opóźnieniem: po 2 miesiącach i po 3 miesiącach, co było niezgodne z „Instrukcją określającą zasady wykorzystania Jednolitych Plików Kontrolnych w procedurze czynności sprawdzających”, stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 61/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 10 maja 2018 r. (*pkt 5.2 ppk 3*).

**9.2** Niewysłanie pisemnego wezwania do podatnika, po nieskutecznych próbach kontaktu telefonicznego, bądź braku reakcji po przeprowadzonej rozmowie telefonicznej w 2 sprawach z 16, co było niezgodne z „Instrukcją określającą zasady wykorzystania Jednolitych Plików Kontrolnych w procedurze czynności sprawdzających”, stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 61/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 10 maja 2018 r.

(pkt 5.2 ppk 5) oraz z dokumentem Ministerstwa Finansów „Czynności sprawdzające” Warszawa, kwiecień 2017 r. (pkt 4 JPK ppk IV).

**9.3** Błędy w ewidencji w programie e-ORUS czynności sprawdzających, tj.:

- w 1 przypadku brak zaewidencjonowania w e-ORUS czynności sprawdzającej,
- w 1 przypadku stwierdzono 2 miesięczne opóźnienie w zaewidencjonowaniu czynności sprawdzających w systemie e-ORUS,
- w 1 sprawie wpisano w ewidencji nieprawidłową datę podjętych czynności sprawdzających w innym systemie informatycznym (VIES).

Nieterminowe, niekompletne ewidencjonowane w systemach informatycznych czynności sprawdzających, nie zapewnia pełnej i bieżącej informacji, ponadto może mieć wpływ na błędne sprawozdania.

**9.4** Brak ewidencji podjętych czynności analitycznych/sprawdzających w Bibliotece Akt bądź w innych systemach informatycznych:

- w 7 z 10 przypadków nie rejestrowano notatek z czynności analitycznych,
- w 2 sprawach brak odnotowania/udokumentowania podejmowanych prób kontaktu z podatnikiem.

**9.5** Błędne wypełnienie raportu zwrotnego JPK do Szefa KAS w 1 z 16 przypadków.

**9.6** Brak w aktach sprawy dokumentacji, dającej podstawę przedłużenia terminu do załatwienia sprawy (*odroczenie terminu do złożenia JPK\_VAT*) w 1 na 3 przypadki, brak wskazania rzeczywistego powodu przedłużenia terminu do załatwienia sprawy, niepełne wskazanie w postanowieniu okoliczności uzasadniających przedłużenie terminu do złożenia JPK\_VAT.

**9.7** Organ w uzasadnieniu decyzji wskazał brak przedłożenia dokumentów na poparcie wniosku o przedłużenie terminu do złożenia JPK\_VAT, przy jednoczesnym braku wezwania strony do ich złożenia – naruszenie art. 122 i 187 § 1 ustawy O.p., w 1 na 3 rozstrzygnięcia.

**9.8** Błędy w „Informacjach o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej”:

- nieprawidłowo wskazano okres kontroli - w 4 przypadkach,
- brak daty sporządzenia Informacji – w 1 przypadku,
- brak wskazania numerów kontrolowanych postępowań (*w Informacji zawarto wyłącznie numery spraw ze stwierdzonymi uchybieniami*) - w 2 przypadkach,
- nieprawidłowo zdiagnozowano uchybienie – w 1 przypadku.

**9.9** Organ nie realizował zwrotów podatku VAT dla mikroprzedsiębiorców świadczących usługi



budowlane w zalecanym przez Ministerstwo Finansów terminie do 15 dni, od wpływu deklaracji do Urzędu Skarbowego.

**9.10** Niedostateczne wykorzystanie Jednolitego Pliku Kontrolnego dla weryfikacji zasadności zwrotów podatku VAT, zwłaszcza JPK na żądanie. Pomimo zasadności (zwrot 25 dniowy) nie wystąpiono z żądaniem o przedłożenie struktury JPK\_WB. W żadnym przypadku czynności sprawdzających, w tym w zakresie zwrotu VAT, nie korzystano z JPK na żądanie.

**9.11** Opóźnienia w podejmowaniu czynności sprawdzających w zakresie weryfikacji niezgodności z raportów JPK w 6 z 16 przypadków – średnio 1,5 miesiąca, licząc od daty wpływu raportu o niezgodnościach do Urzędu, bądź wysłania powiadomienia w formie sms ze szczebla centralnego. Znaczne przerwy pomiędzy czynnościami sprawdzającymi i analitycznymi, wynoszące od 1 do 3 miesięcy - w 2 sprawach oraz znaczna zwłoka (7,5 miesiąca) w podjęciu czynności - wezwanie do złożenia pliku JPK\_VAT, w sytuacji braku wpływu dokumentu po kontakcie telefonicznym.

**9.12** Błędy w ewidencjonowaniu w systemach informatycznych ustaleń z przeprowadzonych kontroli podatkowych:

- nie zaewidencjonowano w POLTAX KONTROLA ustalenia WJPKZ (kontrola z wykorzystaniem pliku JPK na żądanie),
- nie zaewidencjonowano w POLTAX KONTROLA ustalenia WKNI (wykorzystanie programu Weryfikator) i ustalenia WJPKZ,
- nie zaewidencjonowano w POLTAX KONTROLA ustalenia WJPKV (kontrola z wykorzystaniem pliku JPK\_VAT składanego obligatoryjnie).

**9.13** Niezgodne ze stanem faktycznym sporządzenie i przekazanie do ICK1 Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu informacji o kontrolach podatkowych realizowanych z wykorzystaniem plików JPK składanych obligatoryjnie i na żądanie - dotyczy informacji za II i III kwartał 2018 r., wynika z błędów w ewidencjonowaniu ustaleń kontroli w POLTAX KONTROLA oraz z nieuwzględnienia w informacji zrealizowanych kontroli z wykorzystaniem JPK i prawidłowo wykazanych w systemie informatycznym.

**9.14** Nieprawidłowości w postępowaniach Organu prowadzonych na wniosek podatnika:

- Brak zawiadomienia w trybie art. 123 ustawy O.p. we wszystkich skontrolowanych postępowaniach z wniosku o odroczenie terminu do złożenia JPK. Brak zawiadomienia strony o przysługujących jej prawach podczas trwania postępowania podatkowego, stanowi naruszenie

zasady wynikającej z art. 121 O.p. – zaufania podatników do organów podatkowych i informowania strony.

- Wezwanie podatnika do usunięcia braków w podaniu (w zakresie odroczenia terminu do złożenia JPK), o których mowa w art. 168 § 2 O.p. sporządzone w nieprawidłowym trybie (art. 155 O.p. zamiast 169 O.p.).

- Rozpatrzenie wniosku o odroczenie terminu do złożenia JPK\_VAT, pomimo braku zachowania prawidłowej formy wniesienia jego uzupełnienia, o którym mowa w art. 168 § 3a O.p. Wystosowano wezwanie o uzupełnienie wniesionego podania, zawierającego braki formalne, bez prawidłowego pouczenia. Zdaniem Organu działanie podyktowane było nadrzędnym celem: szybkiego załatwienia sprawy, zgodnie z wnioskiem strony.

- Organ samodzielnie, w sprawie z wniosków o odroczenie terminu do złożenia JPK, wyznaczył zakres żądania, tj. datę odroczenia terminu do złożenia JPK\_VAT, co narusza art. 169 O.p.

9.15 Opóźnienie w występowaniu o odebranie uprawnień do WRO-System moduł WIERZYTELNOŚCI oraz opóźnienie w występowaniu o nadanie uprawnień do WRO-System, co skutkowało pobieraniem plików JPK przez pracowników kontroli dla innych osób zatrudnionych w urzędzie, niebędących użytkownikami Aplikacji WRO-System.

(akta kontroli pozycja 4 str. 9 – 961 i pozycja 5 str. 962)

<b>Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego</b>
--

Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
--

<b>Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu</b>
---

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca:
--

- |   |
|---|
| <ol style="list-style-type: none"><li>1. Dokonywać niezwłocznie analizy pod kątem danych źródłowych zawartych w bazach informatycznych Urzędu. Stosować się do „Instrukcji Postępowania Urzędów Skarbowych Przy Obsłudze Niezgodności z raportów JPK_VAT”, Ministerstwo Finansów, marzec 2019 r.</li><li>2. Sporządzać wezwania w trybie ustawy Ordynacja podatkowa, z pouczeniem o skutkach prawnych niezastosowania się do wezwania.</li><li>3. Ewidencjonować czynności sprawdzające w e-ORUS moduł CzSp z zachowaniem należytej staranności w zakresie danych, niezwłocznie po zakończeniu czynności. Stosować Instrukcję Użytkownika Aplikacji e-Orus oraz zalecenia przekazywane przez Dyrektora Izby</li></ol> |
|---|



Administracji Skarbowej w Poznaniu.

4. Ewidencjonować notatki służbowe/adnotacje lub pisma w sprawie przy wykorzystaniu stosowanych w urzędzie systemach informatycznych. Stosować „Standardy dotyczące wyjaśnień i wezwań Szefa KAS”, czerwiec 2017 r.

5. Sporządzać zwrotne raporty JPK z zachowaniem należytej staranności, zapewniających przekazanie Szefowi KAS bezbłędnych informacji o wynikach podjętych czynności w zakresie obsługi z raportów JPK.

6. Wskazywać precyzyjnie powody zwłoki w przypadku niezakończenia postępowań podatkowych w ustawowym terminie, bądź w terminie wyznaczonym przez Urząd. Podawać rzeczywiste, konkretne okoliczności wymagające wyjaśnienia oraz wskazywać dowody, które Organ zamierza przeprowadzić – zgodnie z zasadą zaufania do organów podatkowych, wyrażoną w art. 121 § 1 O.p. oraz zasadą przekonywania, o której mowa w art. 124 O.p.

7. Nie stosować w rozstrzygnięciach Organu, argumentacji dotyczącej braku przedłożenia dokumentów przez stronę, w przypadkach, gdy nie wystosowano wezwania do ich złożenia. Prowadzić postępowania zgodnie z zasadą zaufania do organów wyrażoną w art. 122 O.p. oraz przestrzegać obowiązku dążenia do ustalenia stanu faktycznego poprzez zebranie i rozpatrzenie całego materiału dowodowego - w myśl art. 187 § 1 O.p.

8. Sporządzać „Informacje o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej” dochowując należytej staranności, w celu wyeliminowania błędów.

9. Wdrożyć działania umożliwiające wykonanie zaleceń w zakresie realizacji zwrotów podatku VAT dla mikroprzedsiębiorców świadczących usługi budowlane.

10. Stosować ustawę z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (j.t. Dz. U. z 2019 r. poz. 1292), zalecenia przesłane do wiadomości i stosowania zawarte w piśmie Zastępcy Szefa KAS nr DKA8.1010.3.2018 z dnia 30 maja 2018 r., oraz aktualne zalecenia w zakresie wykorzystywania JPK, w szczególności:

- pobierania JPK na żądanie,
- wykorzystywania informatycznych technik przesyłania i analizy danych, w tym plików JPK,
- doskonalenia metodologii wykorzystania informatycznych technik analizy danych poprzez wykorzystanie zaawansowanych narzędzi analitycznych.

11. Podejmować niezwłocznie działania w celu weryfikacji niezgodności z raportów JPK.

Stosować „Instrukcję Postępowania Urzędów Skarbowych Przy Obsłudze Niezgodności z Raportów JPK\_VAT”, Ministerstwo Finansów, marzec 2019 r.

12. Rzetelnie, zgodnie z rzeczywistym przebiegiem kontroli podatkowej i jej wynikami, w tym w zakresie wykorzystania JPK, wprowadzać ustalenia do systemów informatycznych Urzędu.

13. Zwiększyć nadzór nad poprawnością sporządzanych Informacji o wykorzystaniu JPK, poprzez weryfikację kompletności wprowadzanych danych do systemu informatycznego i zgodności danych w Informacji z danymi w systemach, przed sporządzeniem i przekazaniem do Izby informacji i sprawozdań.

14. Prowadzić postępowania na wniosek podatnika zgodnie z wymogami określonymi w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (j.t. Dz. U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.), w tym: - informować stronę postępowania o przysługujących jej prawach, zgodnie z zasadą informowania i zaufania podatników do organów podatkowych wynikającą z art. 121 Ordynacji podatkowej,

- wzywać w trybie art. 169 O.p. do uzupełnienia podań, które nie spełniają wymogów prawa – braki, co do treści żądania z art. 168 § 2 O.p., które zostały złożone bez zachowania właściwej formy do ich wniesienia z art. 168 § 3a O.p.

W przypadku braku uzupełnienia wniosku wydawać postanowienia o pozostawieniu podania bez rozpatrzenia, zgodnie z art. 169 § 4 Ordynacji podatkowej.

15. Bieżąco nadawać i odbierać uprawnienia do WRO-System stosownie do realizowanych zadań i do aktualnych zaleceń w tym zakresie.

16. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu do przekazania informacji o rezultatach wdrożeń pokontrolnych.

**Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości**

-----

**Pouczenie**

Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092) i § 23 Zarządzenia nr 155/2018 Dyrektora



Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego i Wielkopolskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Poznaniu, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a oceny i wnioski zawarte w wystąpieniu pokontrolnym są ostateczne.

#### **Termin złożenia informacji**

W terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

#### **PIECZĘĆ I PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ**

DYREKTOR  
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ  
w Poznaniu

*Agnieszka Szymankiewicz*

.....  
Pieczeń i podpis Dyrektora Izby Administracji Skarbowej

#### Otrzymują:

Egzemplarz nr 1 – Naczelnik kontrolowanego urzędu,

Egzemplarz nr 2 – strona kontrolująca celem włączenia do akt kontroli.

